

Modern magyar irodalom szeminárium (OT-MAGY-260)

Helyszín, időpont: A/333, kedd 14:00–15:30

Oktató: Reichert Gábor

Fogadóóra: hétfő 15:30–17:00

E-mail: reichertgabor87@gmail.com

A jegyszerzés módja:

A félév végi osztályzat megszerzésének két előfeltétele van.

1. Házi feladatok elkészítése. A félév során érintett témák közül legalább 5-höz kapcsolódóan kérem rövid, egyenként 1-2 oldalas (akár kézzel, akár géppel írt) fogalmazások leadását, amelyek az adott mű(vek) legfontosabb elemzési szempontjait, poétikai jellegzetességeit foglalják össze.

2. Szemináriumi dolgozat írása. A dolgozatnak mind formailag, mind tartalmilag meg kell felelnie az Intézet által előírt követelményeknek: <https://mikti.elte.hu/content/legfontosabb-dokumentumok.t.235>

A szemináriumi dolgozat leadásának határideje **május 7.** A dolgozatot nyomtatott formában kérem leadni, e-mailben csak indokolt esetben fogadom el (pl. betegség). A késelemmel leadott dolgozat jegylevonást von maga után (egy nap csúszás = mínusz egy jegy, két nap csúszás = mínusz két jegy stb.). A szemináriumi dolgozat a félév során érintett művek bármelyikéről szólhat.

Az intézeti szabályoknak megfelelően a félév során legfeljebb három hiányzás engedélyezett.

1. óra: február 19. Bevezetés I. Mi a modernség? A magyar irodalmi modernség elméleti megközelítései

Olvasnivaló:

ANGYALOSI Gergely, *Közelítések a modernséghez*, Literatura, 2009/3, 321–325.

2. óra: február 26. Bevezetés II. A magyarországi irodalmi modernség kezdetei. A Nyugat nemzedékei

Olvasnivaló:

A Nyugat első száma (<http://epa.oszk.hu/00000/00022/nyugat.htm>)

Kiselőadás: A Nyugat és a 21. századi popkultúra. CSEPELLA Olivér, *Nyugat + Zombik*, Bp., Corvina, 2017.

3. óra: március 5. Az első nemzedék költészete

Olvasnivaló: ADY Endre, *Új versek*. <http://mek.oszk.hu/00500/00588/html/versek01.htm>

Kiselőadások: Ady Endre költészetének megítélése a 21. században. KENYERES Zoltán, *Ady Endre és akinek nem kell*, Kritika, 2006/9, 28–29.; KEMÉNY István: *Komp-ország, a hídról*, (<http://www.holmi.org/2006/02/343>); HÁY János, *Dózsa György unokája, a lidérces, messze fény*, *Mozgó Világ*, 2017/7–8, 121–139 (<http://mozgovilag.hu/2017/09/11/hay-janos-dozsa-gyorgy-unokaja-liderces-messze-feny/>).

4. óra: március 12. Az első nemzedék prózája

Olvasnivaló: BABITS Mihály, *A gólyakalifa*. <http://mek.oszk.hu/00600/00600/html/>

Kiselőadás: Babits Mihály mint regényhős. SZILASI László, *Amíg másokkal voltunk*, Bp., Magvető, 2016., I. fejezet

5. óra: március 19. A magyar avantgárd indulása, Kassák Lajos korai költészete

Olvasnivaló: Kiválasztott versek az *Éposz Wagner maszkjában* és a *Hirdetőoszloppal* kötetből.

<http://dia.jadox.pim.hu/jetspeed/displayXhtml?docId=0000007947&secId=0000834288&mainContent=true&mode=html>

6. óra: március 26. A magyar avantgárd a húszas években

Olvasnivaló: KASSÁK Lajos, *A ló meghal a madarak kirepülnek*.

<http://dia.jadox.pim.hu/jetspeed/displayXhtml?docId=0000007947&secId=0000834288&mainContent=true&mode=html>

7. óra: április 2. A második nemzedék költészete

Olvasnivaló: JÓZSEF Attila, *Medvetánc*. <http://www.mek.oszk.hu/00700/00708/html/>

Kiselőadás: József Attila „tárgyi kritikai tanulmánya” Babits Mihály *Az Istenek halnak, az Ember él* című kötetéről. <http://magyar-irodalom.elte.hu/ja/ja1043/ja1043x.htm>

8. óra: április 9. A második nemzedék prózája I. A „nemzedékváltás” regénye

Olvasnivaló: MÁRAI Sándor, *Szindbád hazamegy*. (<https://docplayer.hu/7062819-Szindbad-hazamegy-akademiai-kiado-helikon-kiado.html>)

9. óra: április 16. A második nemzedék prózája II.

Olvasnivaló: SZERB Antal, *Utas és holdvilág*. <http://mek.oszk.hu/01000/01080/01080.htm>

Kiselőadás: Az *Utas és holdvilág* „szakirodalmi” előzménye. SZERB Antal, *Hétköznapi és csodák*. <http://mek.oszk.hu/15100/15106/15106.pdf>

Április 17–23. – tavaszi szünet

10. óra: április 30. A harmadik nemzedék költészete

Olvasnivaló: RADNÓTI Miklós, *Tajtékos ég*. <http://mek.oszk.hu/13600/13665/13665.htm>

Kiselőadás: Gyarmati Fanni naplója. RADNÓTI Miklósné GYARMATI Fanni, *Napló 1935–1946*, Bp., Jaffa, I–II, 2014.

11. óra: május 7. Szemináriumi dolgozat leadása

12. óra: május 14. Szemináriumi dolgozatok megbeszélése, értékelés, javítás stb.

Ajánlott szakirodalom (A félévben érintett témák sorrendjében)

KULCSÁR SZABÓ Ernő, *Klasszikus modernség, avantgarde, posztmodern*, Kortárs, 1990/1, 129–142.

KULCSÁR SZABÓ Ernő, *Az irodalmi modernség integratív történeti értelmezhetősége*, It, 1993/1–2., 39–65.

http://epa.oszk.hu/02500/02518/00266/pdf/EPA02518_irodalomtortenet_1993_01-02_039-065.pdf

TVERDOTA György, *Hagyomány és lelemény. A magyar irodalmi modernség első hulláma*, Bp., Kalligram, 2018.

KENYERES Zoltán, *A Nyugat periódusai*. http://m-szilvi.web.elte.hu/kz_periodus.pdf

RÁKAI Orsolya, *Sokarcú modernség és irodalomtörténet-írás*, Helikon, 2017/3, 341–358.

Matei CALINESCU, *A modernség öt arca (részlet)*, ford. MAJOR Réka, Helikon, 2017/3, 359–379.

SCHEIN Gábor, *Az alternatív modernségek koncepciója felé*, It, 2011/2, 204–226.

EISEMANN György, *Modernitás, nyelv, szimbólum. 1906: Ady Endre: Új versek*.

<https://irodalom.oszk.hu/villanyспенot/#!/fejezetek/X2k3V0vARiSP0teT-9WTZg>

SZÉNÁSI Zoltán, *„A nő és a pénz izgalma”. A kettősségek szerepe Babits Mihály A gólyakalifa című regényének narrációjában*. http://epa.oszk.hu/01000/01014/00137/pdf/EPA01014_hid_2016_06_115-124.pdf

DERÉKY Pál, *A vasbetontorony költői*, Bp., Argumentum, 1992.

DERÉKY Pál, *„Latabagomár ó talatta latabagomár és finfi”*, Debrecen, Kossuth Egyetemi, 1998.

KAPPANYOS András, *Tánc az élen. Ötletek az avantgárról*, Bp., Balassi, 2008.

TVERDOTA György, *A hagyományörző modernség születése*, Literatura, 2014/2, 119–132.

NAGY Csilla, *A megnevezés modora. Terminusok, koncepciók és stratégiák a '20-30-as évek irodalmának meghatározására*, Irodalmi Szemle, 2018/9, 58–85. <http://irodalmiszemle.sk/2018/09/nagy-csilla-a-megnevezes-modora-tanulmany/>

<http://irodalmiszemle.sk/2018/09/nagy-csilla-a-megnevezes-modora-tanulmany/>

SZEGEDY-MASZÁK Mihály, *Márai Sándor*, Bp., Akadémiai, 1991.

DECZKI Sarolta, *Milyen lehet négy deci? Márai Sándor: Szindbád hazamegy*, Új Forrás, 2019/2, 63–73.

HAVASRÉTI József, *Szerb Antal*, Bp., Magvető, 2013.

FERENCZ Győző, *Radnóti Miklós élete és költészete*, Bp., Osiris, 2009.